

Stručni rad

PJEŠAČKI AUTOBUS- PEŠBUS

Andrejka Fajmut, prof. razredne nastave
Osnovna šola Črna na Koroškem, Slovenija

Sažetak

U radu je prikazan projekt PEŠBUS koji se u našoj školi provodi već niz godina. Počelo je dvotjednom kampanjom, koja je prerasla u tjedni projekt. Za PEŠBUS smo se odlučili jer volimo šetati, a volimo i vježbati na svježem zraku. Kontinuirana provedba je vrlo važna, stoga projekt provodimo svaki tjedan petkom. PEŠBUS znači da učenici i pratitelji idu u školu na različite održive načine.

Ključne riječi: zdrav život, kretanje, dobro raspoloženje, po svakom vremenu

1. UVOD

Črna na Koroškem je selo srednje veličine s trenutno 3201 stanovnika (uključujući zaseoke). [4] Ovo je slikovito mjesto poznato po brojnim sportašima, olimpijcima i drugima koji su pronijeli ime Črne na Koroškoj u svijet. Črna i okolica također su poznati po mnogim prirodnim i kulturnim znamenitostima koje vrijedi vidjeti. I na kraju, ali ne manje važno, najduža kontinuirana zip line linija u Sloveniji - OLIMPLINE - vrlo je aktualna u posljednje vrijeme. Ove godine osnovnu školu Črna na Koroškem pohađa 223 učenika. Od toga se ove godine za projekt PEŠBUS prijavilo 52 učenika, uglavnom od 1. do 5. razreda.

2. Zašto PEŠBUS?

Početak školske godine 2016/17 pohađala sam edukaciju za međunarodnu kampanju TRAFFIC SNAKE. Ova kampanja imala je za cilj promovirati održive načine dolaska u školu. Cilj kampanje bio je potaknuti učenike da u školu što više dolaze pješice, biciklom, skuterom ili grupnim prijevozom. Između ostalog, time se potiče i smanjenje onečišćenja okoliša. Učenici su skupljali naljepnice za dolazak u školu pješice, biciklom, romobilom,... ali ne i automobilom.

Slika 1 - Kampanja PROMETNA ZMIJA (foto A. Fajmut)

Kampanja je trajala dva tjedna i za to vrijeme organizirali smo PJEŠAČKI AUTOBUS-PEŠBUS. Učenici su voljeli tako dolaziti u školu pa smo nastavili s projektom.

3. KAKO TO IDE?

Na početku školske godine učenici dobivaju prijavnice za PEŠBUS. Roditelji ih vraćaju u školu. [3] Na prvom roditeljskom sastanku roditeljima predstavljam projekt kako bi oni odlučili da će dijete ići petkom u školu s PEŠBUS-om. PEŠBUS "vozi" svakog petka iz dva smjera (Rudarjevo i Pristava), koji su od škole udaljeni oko kilometar. Na pola puta dvije grupe se spajaju i zajedno idemo u školu. Obično školu pohađa oko 40 učenika od 1. do 5. razreda. Učenicima su podijeljeni reflektirajući prsluci, a i pratioci, kako bismo svi bili vidljiviji. Na čelu imamo transparent "PEŠBUS". Na početnom mjestu okupljanja imamo ploču koja obavještava djecu o danu i vremenu polaska.

Slika 2 - Tabla za početne stanice (Foto A. Fajmut)

Slika 3 – Mnogo nas je (Foto L. Pušnik)

Slika 4 - I u covid eri bili smo vrijedni (Foto L. Pušnik)

Prednosti PEŠBUS-a:

- U prosjeku, djeca koja u školu pješače fizički su aktivna svaki dan više vremena i fizički su spremnija od djece koja u školu voze.
- PEŠBUS potiče osobni i društveni razvoj djece, razvija se njihova samostalnost, jača osjećaj odgovornosti i svijest o vlastitim mogućnostima.
- Svladavanjem kraćih udaljenosti u okruženju koje im je poznato, djeca postupno svladavaju prometne propise i pravila ponašanja te postaju suvereni sudionici u prometu.
- Ranim razvijanjem zdravih navika, poput hodanja, osvještavamo pojedince za zdrav i ekološki prihvatljiv način života.
- PEŠBUS rasterećuje roditelje koji svoju djecu u školu prate samo određenim danima, ali ne svaki dan.
- Ako djeca do škole idu pješice, smanjuje se broj putovanja automobilom, a time i količina štetnih emisija u okoliš.
- Prateći PEŠBUS roditelji i bake i djedovi mogu dobiti kvalitetno vrijeme koje će provesti sa svojim djetetom ili unukom te učiniti nešto za svoje zdravlje. [3]

Kada dođemo u školu, učenici dobivaju žigove u svoje kartice i za svakih deset žigova dobivaju malu nagradu, naljepnicu.

Slika 5 – PEŠBUS KARTICA

(Foto A. Fajmut)

Glavni pokrovitelj našeg projekta je IPoP Ljubljana (Institut za prostorne politike za promicanje hodanja). Od njih dobivamo kartice i naljepnice za nagrade.

Slika 7 – PEŠBUS po kiši... (Foto L. Pušnik, Občina Črna na Koroškem)

Slika 8 - ... i kroz snijeg (Foto A. Fajmut)

4. Zaključak

U školskoj godini 2020/21 provela sam kratku anketu među učenicima u kojoj me zanimalo zašto idu petkom u školu s PEŠBUS-om te što im se sviđa kod PEŠBUS-a. Odazvalo se 34 prijavljenih učenika. Na prvo pitanje većina je odgovorila da je to zato što vole šetati, udahnuti svježeg zraka i to je zdravo te vježbati i uživati. Nekolicina je odgovorila i da je to zbog markice ili da se probude i smire. Na drugo pitanje velika većina je odgovorila da im se sviđa što idu u školu zajedno sa svojim prijateljima, što imamo kolica i nije potrebno nositi torbe, što nose prsluke, što su dobro raspoloženi, što im se čini da su dobro raspoloženi, da nose transparent i tako dalje. Nastavit ćemo s projektom jer se pokazao vrlo pozitivnim. Učenici uživaju i dolaze na nastavu dobro raspoloženi i razbuđeni, spremni za školski rad. Budući da hodamo, štitimo i okoliš od onečišćenja.

5. Literatura

Mrežne stranice:

[1] *Aktivno v šolo*. Pridobljeno s <https://www.aktivnovsolo.si/>. (30. 10. 2022)

[2] Dokumentacija in gradiva za projekt. Pridobljeno s <https://www.aktivnovsolo.si/o-projektu/>. (30. 10. 2022)

[3] vir: <https://www.aktivnovsolo.si/pesbus/> (30. 10. 2022)

[4] vir: SiStat [Prebivalstvo po: OBČINA/NASELJE, LETO , MERITVE. SiteTitle \(stat.si\)](http://Prebivalstvo.po:OBČINA/NASELJE,LETO,MERITVE.SiteTitle(stat.si)) (30. 10. 2022)